

REDACCIÓ:

Josep PALLACH
32, av. de la République,
MONTGERON (S. et O.)

ADMINISTRACIÓ:

M. MIQUEL
26, rue des Potiers — Toulouse (H.-G.)
C. Ch. Postaux : 1792-75 - Toulouse *Preu de l'exemplar: 20 francs.*

FEDERACIÓ
DEMOCRÀCIA
SOCIALISME

Endavant

Suscripció l'any: 250 francs.

ORGAN CENTRAL DEL MOVIMENT SOCIALISTA DE CATALUNYA

L'Endavant publica el número 100

REFLEXIONS EN OCASIO D'UN CENTENARI

U N centenari sembla bona ocasió de meditar els caients d'una acció que, desenvolupant-se en aquest medi especial que és el «temps» i «l'espai» de l'exili (o de la clandestinitat, aquest exili a la pròpia terra, més dur i prenyat de perills), necessita sovint interrogar-se per a trobar en les afirmacions de la raó les bases sòlides que la justifiquen, l'almenada vital que la fa perdurable i —finalment— eficaç.

Heus ací que el nostre ENDAVANT ja ha arribat al N.º 100. Nasqué quan la vida política de l'exili reprenia amb tal vigor, que tot-hom hauria dit (i tot-hom deia, en efecte) que s'anava a acabar. Era un greu error. En realitat l'exili començava només aquells dies de l'any 1945 quan les publicacions catalanes i espanyoles sorgien com a bolets, i es dreçaven a pleret programes de govern i llistes de reivindicacions. L'exili començava perquè fins aleshores —durant els anys de la guerra mundial— havíem viscut plenament immersos en el gran plet del conflicte universal, segurs que el seu desenllaç seria el nostre. I heus ací que no era així, i que el nostre propi plet —nu, descarnat, agre— anava restant isolat i prenent els propis perfils. El temps, forçant-nos a abandonar les il·lusions, ens obligava a mirar la realitat cara a cara. Les causes de la nostre desfeta, que volíem sobretot internacionals, tenien però unes arrels profundes, d'ordre interior: una revolució que es quedà a mig fer, o —el que es pitjor— es perdé en el que només es l'aparença i sovint és el contrari d'una revolució: l'agitació externa, el bullit, l'impaciència fruitos de molta ardor i de manca de maduresa, que finalment aprofitats per l'enemic, devien contribuir a donar-li la victòria.

Els anys passaven i ens anaven també desxifrant una altra gran veritat que no volíem veure, ni els de fora ni els de dintre en aquesta «clandestinitat-exili» que sense arrels en l'autèntica realitat jugava a oposarse il·lusions. La política internacional per ara, i segurament per molts anys no té entranyes ni pietat pels pobles que basen la seva política en uns drets i negligeixen afirmar-los amb força. En aquest teixit d'egoïsmes, ja és molt comptar amb l'ajuda moral dels amics que no oblidem, dels treballadors dels altres pobles, solidaris però preocupats dels propis problemes.

Aquestes dues veritats s'han anat enfonsant, com ferros roents, en l'ànima del nostre poble. Podem retrobar-les resseguint la col·lecció del nostre periòdic. Direm que els que fèiem i fem

l'ENDAVANT en teníem ja clarament consciència quan apareixia el primer número? Simplement, així —entre altres coses— explica la nostra pervivència.

Altres coses també: els militants que ens ajuntàvem per a formar el M. S. de C. i expandir les seves idees, teníem consciència al crear el nostre portaveu que no es tractaria en la nostra propaganda de reivindicar alegrament un passat, que estimàvem i valoràvem en funció dels principis que impregnaren una lluita mil vegades heroica —la del nostre poble—, però que devia redreçar-se i depurar-se abans d'oferrir-se a les forces de l'esdevenidor. Aquestes forces les esperàvem, les pressentíem. Gairebé diríem que aquesta joventut de l'any 58 estava implícita en nosaltres aleshores ja, en aquells homes madurs, solcats el rostre i l'ànima per tants de combats, però que guardaven suficient joventesa espiritual per a dir, quan tot-hom s'esperava el triomfal retorn: —«En l'essencial teníem raó. Però en moltes coses anàvem errats. Es tracta de rectificar».

Es així que s'ha anat forjant l'història del nostre periòdic. Confluència de dues corrents socialistes catalanes que sovint s'havien ignorat i de vegades combatut —la del socialisme revolucionari del B. O. C. i la del socialisme de la U. S. C., democràtic i reformista (només els il·lusos entenent avui el mot com a pejoratiu)— el M.S. de C. neixia amb la voluntat d'afirmar una valor que ha d'ésser —i no ho ha estat— fonamental en el moviment obrer de Catalunya i que ha d'impregnar també, més del que ho fa fins ara l'esperit i la vida col·lectiva del nostre poble: la continuïtat en l'obra política que cal reeixir.

No hi ha res al món que s'aconsegueixi sense aquest principi: ho aprendrem així, definitivament els catalans, gent de «rauxes» i de desencants? Gairebé diríem que quan la lliçió de la tenacitat i de la perseverància en l'acció social col·lectiva sigui ben apresada, el nostre poble haurà retrobat l'èstri essencial per a viure lliure i afirmar-se políticament. No és la nostra simple supervivència nacional i cultural, contra les constants empreses deturpidores dels estranys i les traïcions de les nostres classes «directores», un miracle de tenacitat, de duresa, de tossuderia en la RESISTENCIA, en l'OPOSICIÓ?

Reclosa i sovint esquerra en el tarannà del pagès, en l'oberta ardidesa del mariner, en l'enginyosa recerca

(Passa a la pàg. 2.)

Ciniques declaracions

EL GENERAL FRANCO EN COMP-
TES DE RECTIFICAR, CONDEMNA
A CEL-LA DE CASTIG ALS DE-
TINGUTS POLITICS.

Poques vegades el dictador espanyol ha mostrat tant obertament el seu cinisme com en les declaracions que feu al Sr. Grousard. En els dos plans —política exterior, política interna— les afirmacions del «Caudillo» són contredites cada dia per la realitat.

Però la mentida és especialment repugnant quan és destinada, sense dret a rectificació, a insultar des del poder als adversaris polítics. El general Franco ha pretès, en efecte, «que ningú no ha estat condemnat a Espanya per delictes polítics, que ningú no ha estat perseguit per les seves idees. Sols els que havien comès abusos —robatoris, assassinats— foren condemnats».

El cadàver de Companys, de Carles Rahola, de Carrasco i Formiguera, de Besteiro, de Peiró, i de tants i tants milers de condemnats pel «delicte de rebel·lió militar» deuen haver-se conmogut de menyspreu en llurs tombes davant tant de cinisme i tanta mentida, reproduïdes a primera plana dels diaris franquistes, començant per «La Vanguardia».

A les presons de tot Espanya, on encara hi ha condemnats per aquest «delicte» (al cap de 22 anys), i on hi ha milers de condemnats per delictes polítics «posteriors» —els processos recents de Barcelona mostren pla bé la realitat— aquestes declaracions han provocat l'indignació dels detinguts. Diverses dictadures hi ha al món que empresonen els oposants. Només les més repugnants els insulten i els qualifiquen de delinqüents comuns.

Dos detinguts polítics al Penal de Burgos —Eduard Villegas, de la U.G.T. i Enric Marco, de la C.N.T. adreçaren una instància regular al cap de l'Estat demanant-li que rectificàs uns conceptes que atemptaven contra llur honor.

Una persona decent hagués obeït aquest protesta sorgida de les entranyes del poble sofrent. El general Franco ha contestat posant a la cel·la de càstig, incomunicats, els dos detinguts.

Villegas i Marcos han començat la vaga de la fam. La U.G.T. ha demanat a la C.I.O.S.L. que exigís una enquesta de l'Oficina Internacional del Treball de les Nacions Unides.

(Vé de la pàg. 1.)

del manyà, àdhuc en aquesta mena d'avidesa menestral que ha estat l'escambell familiar de tantes vocacions d'artista, d'intel·lectual, d'home de ciència, no és tampoc la tenacitat INDIVIDUAL el que manca a la gent de la nostra terra. Ah però, en les empreses col·lectives, quan es tracta de construir plegats, és una altra cançó! El fer i desfer, el recomençar de cap i de nou a cada nova generació, o ben abans, segons la jeia dels «dirigents» o l'humor dels «dirigits!» En la dissort, sobren exemples del contrari: s'afirmen les voluntats individuals i formem una pinya indestructible. El 1460, el 1640, el 1714, el 1936, el nostre poble ha resistit col·lectivament accions capaces d'esberlar unitats nacionals solidíssimes. Que ens manca, doncs per saber també reeixir cara al triomf, construint units, a desgrat del temps i de les oposicions i discrepàncies, enriquidores pels pobles que saben aprofitar-les?

Potser només començar a fer-ho. Heus ací, també, el que significa, ben modestament, el M.S. de C. i l'aparició del N° 100 de L'ENDAVANT.

Dit això, cal que ningú prengui aquestes simples reflexions, que tant temeràriament volen endinsar-se en l'ànima del nostre poble per una caiguda en aquest pecat d'orgull —que també és un dels nostres defectes nacionals!

Sabem bé, sobretot, el que ens manca. Sabem que avui l'esforç del socialisme català no pot reduir-se a aquesta acció d'animador de les noves generacions catalanes en la seva lluita contra la dictadura; a la voluntat d'incorporació de les valors socialistes al nostre poble, al treball intens dintre de Catalunya per a retremprar l'esperit de la classe obrera i donar-li llum i direcció; i ni tant sols a l'afirmació cada dia i cada mes, de la nostra fe en l'avenir, de la fermesa de la nostra voluntat.

Sabem que es tracta de repensar i estudiar, en funció del món d'avui, els grans problemes que té plantejats el nostre poble en una Espanya que es consum i pot renèixer, i en una Europa que es cerca i també pot perdre's. Cal posar al dia les recerques dels pensadors socialistes, i contribuir, en català, a aquesta crítica de la pròpia acció en una realitat social mundial que ha sofert canvis, trascendentals aquests darrers decennis; reafirmar les valors de democràcia, de llibertat i de justícia social quant tants pretesos «socialismes» i tantes «democràcies populars» els arrosseguen pel llot de totes les pressions.

S'hauria de fer això i molt més. Siguin's permès dir-ho per cloure aquesta reflexió, i dir també, que bo i convidant tots els que sentin idees neguits a aquesta tasca nostra que és la llur, no ens podem estar d'afirmar ben fort que això també va fent-se, i que van venint a fer-ho les noves generacions universitàries i obreres que L'ENDAVANT amb el seu esforç ha contribuït a desvetllar!

Per què el proper centenar sigui el d'un portany més complet, més dens de teoria, millor de contingut i de forma —però igualment digne, no més — ens cal simplement continuar.

El N° 200, si ho fem així, tindrà a més una millor qualitat, la que més ferventment desitgem: serà editat, en règim de llibertat, a Barcelona.

ENQUESTA SOBRE LA SITUACIÓ ESPANYOLA

* QUINES SON LES CAUSES QUE EXPLIQUEN EL MANTENIMENT DE FRANCO AL PODER ? * POSICIO DE LA FALANGE, DE L'EXERCIT, DE LES DRETES, DELS GENERALS DISCREPANTS. * ACTITUD ACTUAL DELS DIRIGENTS AMERICAINS : « CONSELLS » ALS MILITARS.

Aquestes darreres setmanes, diversos observadors internacionals s'han interrogat en diverses llengües i en distints importants diaris d'Europa i Amèrica, sobre els matisos que representa l'actual vida política espanyola, violentament remoguda per les vagues obreres d'aquesta primavera i per l'agitació universitària.

Alguns d'aquests articles són ben escrits i les anàlisis relativament profundes. Els que acostuma a escriure el Sr. Creach, si bé tenen la primera qualitat, manquen totalment de la segona i falsegen obertament la realitat. Són aquests articles els que han induït a Carles A. de Montfort, bon coneixedor de l'actual vida espanyola i que amaga amb aquest pseudònim una important personalitat, que ens felicitem de tenir com a col·laborador nostre, a adreçar-nos aquest article del qual publiquem avui la primera part.

Per Carles A. de MONTFORT

El Sr Monconduit, que utilitza el pseudònim de Jean Creach, expert en política espanyola des del seu temps de refugiat a Barcelona, després de l'alliberament de França, escriu ara a «La Dépêche», que el general Alonso Vega, ministre de la Governació espanyol, sembla decidit a liquidar la Falange. En el seu treball periodístic diu que hi ha una Falange, uns ministres falangistes, una tendència falangista republicana, uns monàrquics decebut i seriosament oposats al general Franco, etc. Afirma que el general Alonso Vega és tan lleial a Franco com als seus propis ideals monàrquics. Parla dels èxits del seu amic Sr. Castiella, i de l'oposició de l'exèrcit en l'afer de Cuelgamuros. En fi, Creach fa tot el possible per tal de que el lector cregui que a Espanya hi ha veritable vida política. Això només podria fer-ho qui estigués pitjor informat que ell o bé fos menys intel·ligent. Hom ha de creure —per força— que Creach escriu al dictat d'uns interessos determinats. Caldrà cercar aquests interessos entre les persones o grups interessats en la versió de que Espanya té vida política.

FRANCO I ELS MINISTRES FALANGISTES

Cal establir amb claretat si hom pretén informar honestament de la realitat espanyola que a Espanya no hi ha més voluntat eficaç que la del general Franco Bahamonde. Cal saber dir que la Falange, malgrat tot, compta tant poc com els tres ministres «à chemise bleue». Tothom sap que són simples «profiteurs», residus, disfressats d'una ideologia embrionària i ja periclitada al servei personal i exclusiu del general Franco. El ministre Solís, per exemple, ha pogut fer carrera política, mercès a la seva «docilitat» i a la manca de tota inquietud política. És un tinent coronel jurídic acostumat a obeir mansament i a justificar les més oposades i absurdes mesures.

Arrese, l'actual ministre de la «Vivienda» és un pobre home, sense cap idea massa clara de res. Hom el va confinar a aquest ministeri inocu i ell va encaixar el confinament i el desaire d'haver-se de guardar les famoses lleis fonamentals de tipus feixista que tenia preparades, d'una manera vergonyant, i cedir el ministeri «polític» per defunció que és la Secretaria

General del Movimiento, amb motiu del darrer canvi de govern. Un altre dòcil «falderillo» del general Franco, i res més. El ministre d'Informació, el «doctrinari» Arias Salgado, tampoc resulta més perillós que els altres dos ministres ja esmentats i que Creach pretén presentar-nos com a autèntics polítics i conductors de la Falange i possibles factors determinants. L'antic seminarista dels Jesuïtes amb el seu «dogmatisme» obtús i pobre, i gràcies al seu zel de meritori al servei del «Caudillo» no es en realitat més que un Cap de Censura intransigent, mai un polític o bé un ministre.

Per qualsevol persona mitjanament informada i enamorada de la veritat, sembla clar que en el Govern del general Franco Bahamonde no hi ha pas polític autèntic de la mateixa manera que tampoc existeix la Falange més que sobre el paper i en el presupost.

LES DRETES, ELS MILITARS I LA LIQUIDACIÓ DE LA FALANGE

El que sí sembla que existeix, és la representació (imposada, però a la llarga representació) d'unes «forces» d'extracció dretana, tota la força de les quals s'en va en exuberàncies verbals tant inconseqüents amb la seva conducta com insinceres. Aquesta «representació» dretana del país, es no obstant, força unilateral i tendenciosa. En realitat es franquista més per adhesió a la persona que al sistema. La mou un «conservadurisme» que comença per les seves sinecures i acaba en tòpics i postulats de tipus espiritualista que sempre fan bonic. En realitat aquests «representants» de part de les dretes espanyoles —esporuguits unes vegades i a voltes prepotents— no tenen ni han enyorat mai la més elemental inquietud ni tampoc la més mínima capacitat de decisió política. El general Franco Bahamonde segueix éssent per ells l'àrbit. I així, el seu sol oracle i l'únic aglutinant possible de totes les debilitats, de totes les diferències, de totes les incapacitats i de totes aquelles concupiscències que no seran massa fàcils de defensar el dia de demà, en un clima de llibertat política i d'honestat administrativa.

Es evident que resultaria molt còmode pels actuals «governants» cercar un cabrit expiatori que els permetés sortir del mal pas. La temptació d'utilitzar el fantasma de la Falange per aquest menester és natural que els negitegi alguna vegada, quan es veuen desbordats pels aconteixements. Mai per autèntica inquietud política; sempre per elemental instint de conservació. Això l'alt clergat i els generals ho veuen prou clar, però s'ofereixen dos inconvenients prou greus. Primer, que uns i altres s'han compromès un xic més del compte amb el règim del general Franco, al llarg de vint anys; i segon, que ambdós, són, abans que res més, partidaris del general Franco per les mateixes raons que més amunt apuntàvem quan parlàvem dels «representants» de part de les dretes espanyoles en el Govern. La manca de vocació política i de preparació de l'Exèrcit i de l'Església, els permet però donar-se compte de que una liquidació de Falange imposada únicament a fins purament tàctics comporta un risc immens. No pas perquè pugui fer por a ningú la liquidació d'un fantasma, però sí pel que suposa haver d'involucrar o no poder evitar que s'involucri en la liquidació la persona del Cap nacional de l'organització liquidada. Tant se val. No oblidem que des de l'any 1937 l'únic «jefe» i responsable màxim de la Falange i del Movimiento es el propi general Franco. Això es un fet inescamotajable i resulta massa incòmode per correr aventures.

No resultaria viable liquidar la Falange i reforçar o respectar simplement el Movimiento i arreconar el seu Cap Nacional, i això no ho farà pas mai el senyor Alonso Vega, ni li permetria el general Franco Bahamonde com es de suposar. L'impasse, és doncs total.

L'EXERCIT I LA MONARQUIA

La gastada fórmula d'imposar a través de l'Exèrcit la monarquia —quina?— i fer unes concessions mínimes que permetessin mantenir en els llocs de comandament gairebé les mateixes persones si bé que amb diferent etiqueta, falla i fallarà si mai s'intenta, que no és gaire probable per la manca de capacitat de decisió i resolutòria

Société Générale d'Impression
Toulouse
Le gérant : A. IBORRA

TOT CAMINANT UNA SENSACIÓ ESTRANYA

per Enric BRUFAU

Es una sensació estranya la que experimentem els refugiats : quan, influenciats per una llarguíssima separació de la nostra terra, ens inclinàvem a considerar el nostre plet només políticament, un enfall de vagues ens obligà a reconsiderar-ho molt més humanament.

I aquesta nova forma de lluita —la primera i la millor— contra el règim franquista ens pertorba la serenitat que ja trobàvem en el judicari solament polític.

Els que han fet arrels a l'estranger, i la nostra lluita ja no és la seva lluita, privant-se de pensar —si és que pensen—, exclouent tot problema interior.

Nosaltres, no. Els darrers esdeveniments socials revelen un estat d'opinió alerta i decidit, i ens han fet comprendre que les noves formes de lluita antifranquista ja no estan limitades a un reduït nombre d'idealistes, sinó que la gentada obrera reprèn el combat a partir de la més forta de totes les posicions: la justícia social.

Podríem creure que la situació econòmica s'ha agreujat tant, que les vagues recents eren conseqüència de la desesperació. Ens errariem. A l'Interior han passat tongades de tanta o més misèria que l'actual, i en canvi la classe obrera restava quieta i sense reacció.

Hem de cercar la veritat en una altra explicació.

Per què, ara el proletari català i el peninsular està ja disposat —i en dona proves— a dur a terme grans moviments reivindicatius? Potser hi veuríem més clar si analitzem l'essencial del procés político-psicològic del nostre poble a partir de la nostra ensulsiada militar.

Amb l'exòde, i després de caure Madrid, la lluita perdé tot caracter militar i es convertí en únicament política. Desorganitzats i perseguits els partits i sindicats, i sense dirigents polítics, fer front en aquest terreny esdevingué una empresa impossible.

L'Interior confiava en l'exili. I, sobretot, creia que, davant de la posició pro-alemanya de Franco amb el triomf dels aliats vindria la derrota d'aquest. Vana il·lusió, només perllongada i entretinguda per un exili que creava organismes dits d'alliberació darrera l'altre, i malhauradament amb poca eficàcia.

Amb el desencant forçós les possibilitats de llibertat i dignitat es trobaven altra volta en mans de l'única força alliberadora existent : el poble.

La presa de consciència de la seva pròpia força que ha estat laboriosa perquè no ja estat influïda pel lliure exercici polític, ha pres aquest caracter essencialment social, que no exclou però un fons polític, les formes del qual, a mesura que s'afirmen diferencien radicalment de les antigues.

Heus ací perquè una sensació estranya, morbosa, envaïx avui moltes consciències exilades.

REUNIO DEL CONSELL DE COORDINACIÓ DEL M. S. DE C.

La reunió del C. C. del Moviment tindrà lloc els dies 9 i 10 a Perpinyà, i promet revestir una gran importància. En el proper número donarem compte de les resolucions i acords presos pels socialistes catalans, reunits, com cada any, en congrés.

DEMOCRACIA I DICTADURA

Per M. SERRA I MORET

SI democràcia i socialisme fossin doctrines que haguessin de demostrar-se per un raonament filosòfic, una teosofia, una religió, no caldria que els homes s'esbatussessin ner a instaurar-les, mantenir-les o derrocar-les. Les doctrines tenen un credo, un credo és una fe i una fe és una abstracció de l'enteniment, una vaga de la raó i de l'acció filla de l'abstinència mental que comporta totes les aberracions.

La democràcia no és cap fe per bé que sigui una moral, una funció social lògica, una ecologia derivada del viure en comú, necessitat de l'organisme plural que es manifesta i es perfecciona espontàniament en el procés de la seva existència, de la seva pervivència, de la seva complicació, del seu desenvolupament. La democràcia és tan indiscutible com el nostre sistema nerviós, metabòlic o cerebral on tot obeeix a la correlació dels fets i el principi que se'n desprèn és l'ordre, la regularitat i la constància que afirmen el seu ésser.

I com que per democràcia s'entén el govern del poble per el poble, sense cap separació entre poble i poder, entre ciutadania i autoritat, el socialisme que tampoc no és cap doctrina concreta és el complement de la democràcia, la penetració de l'esperit de comunitat en les relacions entre individus, la concepció fraterna del viure, essencialment igualitària, equitativa, virtualment promotora i afaïonadora de la riquesa i la benenança que la pròpia natura consagra en des seves lleis, vigoria i llibertat en cada membre, poder en l'organisme, autosuficiència i autodeterminació en el conjunt. Com més viva i operant és la democràcia en un poble, més socialisme segrega, en forma diversa, sense que hagi d'obeir a plans, programes o patrons determinats.

L'ascensió humana, el progrés moral i material, s'intensifica i s'expandeix a mesura que la democràcia es perfecciona i assegura les seves pulsacions i el seu ritme en el complex de l'organisme social. L'evolució orgànica explica abastament com el poder i l'autoritat han estat fruit de la força i el perquè són encara les relacions de força les que determinen les posicions entre poder i feblesa, autoritat i obediència, domini i servitud. Els que tenen la força s'erigixen en senyors, els pobles poderosos i guerrers avassallen els industrials i pacífics, les armes i la força decideixen les lluites del predomini i l'usurpació. I el vencedor, individual o col·lectiu, mai no pot computar el seu triomf com un guany positiu, ni pot establir cap règim ni cap sistema millor car la força és l'eina de la seva reeixida i l'instrument de la seva conservació.

L'esperit, però, és biologia i s'obre pas a través d'aquesta lluita purament animal que ens vincula als nostres orígens antehumans. És lògic i raonable que així sigui. L'esperit és el poder que neix i creix i permea i modela les forces de la natura. En la penombra de llur misèria espiritual els dos dictadors peninsulars, Franco i Oliveira Salazar, besllumen aquest fet, i quan parlen a periodistes estrangers i volen jus-

tificar-se davant del món declaren que els pobles de la península no estan preparats ni són aptes per a la democràcia. Haurien de completar la frase i aclarir que no ho són perquè ells, els dictadors i els que els recolzen, obstrueixen sistemàticament el camí i deterioren el rodatge. No és que el poble no sigui capaç, és que ells, per la força, impedeixen l'exercici i deformen l'organisme, provocant el deturpament i la paràlisi, mantenint les nacions i el cos social en una estat de paroxisme, d'irritació o de depressió, d'impotència i de follia.

Aquestes manifestacions de mentalitat primària, d'atavismes preponderants que es donen a la Península, necessiten anys, potser centúries per a corregir-se i extirpar-se. Ens cal treballar de ferm en aquesta tasca ingrata, ací més que enlloc. No és cap revolució violenta la que ens portarà el canvi, el canvi fonamental que la nostra salut i la nostra creixença espiritual reclamen. La violència serà sempre una manifestació de la follia i en el gran hospital psicopàtic de la Península les cures d'electro-xoc són molt antigues i sempre han donat els mateixos resultats.

Forçosament hem de referir-nos a altres terres i altres pobles en parlar de democràcia i de socialisme. Ens ve ara el record de l'altra península mediterrània, la italiana, on les repúbliques etrusca, llatina i grega, centúries abans de la nostra era, impregnades de democràcia, eren com les urbs hel·lèniques, fogars de civilització i de cultura. Del lligam de les tres cultures nasqué la República romana la qual l'any 451 abans de la nostra era publicava la Llei de les Dotze Taules la qual comparada als *Diez Principios del otimismo* és una demostració de com la història es fa del dret i del revés. El caliu de la democràcia covava les pugnes socials de la República adolescent, era un fogar de socialisme, amb l'endardiment dels proletaris, les vagues disciplinades, els famosos tribuns plebeus, Marcus Manlius i Licini, els Jaurés de l'època, triomfants sempre, malgrat que el primer, generós i abnegat, fós llençat al precipici de la Roca Tarpeia.

I per tal que els nostres companys, particularment els refugiats a França, tinguin una perspectiva històrica de fets actuals reproduïrem un curt paragraf d'una obra nostra publicada fa més de trenta anys (1): «Una lluita cívica aferrissada arribà a suspènre la vida de l'Estat, car els plebeus, inferiors en representació, apel·laven al recurs del *veto* que tenien els tribuns del poble. En casos així, com en hores de perill, era costum que els magistrats declinessin llur poder i nomenessin un cap únic, circumstancial, que anomenaven *dictador*. En el cas present els patricis aconseguiren que fos nomenat Camil, general acreditat que podia competir avantatjosament amb Licini. Però Camil, més destre que els seus partidaris, va resoldre el plet a favor dels plebeus, iniciant-se un període de calma civil que permet d'aixecar amb tota felicitat un temple a la deessa Concòrdia com a fruit del dret acceptat i reconegut per tots.»

La dictadura a Roma era només una

fase crítica de la vida de la democràcia, i la creixença de Roma, com la de Cartago, al voltant del *mare nostrum*, establia una concurrència i una rivalitat que, com les d'avui, es manifestaven en tonades violentes, guerra freda i pauses preparatòries de guerres totals, guerres d'extermi. Però, després de la victòria decisiva de Roma, quan la democràcia havia complert la seva obra i havia creat el gran imperi civilitzador —com també remarcuem en aquella obra nostra— la formació dels exèrcits professionals i permanents va corrompre la democràcia, va frustrar el socialisme incipient malgrat la gran volada dels Tiberius Gracchus, va afirmar l'esclavitud malgrat el sacrifici d'Espartacus i els seus seguidors, i va conduir a la dictadura permanent iniciada amb Cesar, al restabliment de la monarquia, encara que fos electiva i no hereditària, a la barbarització de l'Imperi i, finalment, a la seva dissolució a mans dels bàrbars que ens restituïren a la ignorància i a les tenebres.

Dictadures, exèrcits modèlics i eficients, dominis onerosos d'altres pobles, brillants realitzacions científiques i prodigis d'armes d'extermi... tot això ens porta a meditar sobre la pretesa victòria del socialisme en una part del planeta i en les falles de la democràcia a l'altra meitat, sense, però, que renunciem a la democràcia ni al socialisme car l'història en confirma precisament l'eficàcia. ¿Quin altre guspireix de vida, quin altre anunci d'esperança podríem tenir en aquest pou residual de la Península on les figures sinistres de Franco i Oliveira Salazar són les divinitats del clan, els cucs representatius d'aquella immundícia que ha de fermentar i desintegrar-se per a donar lloc a la iniciació de l'era democràtica i socialista?

M. SERRA I MORET

(1) *Nocions d'Història i Filosofia.*

SALUTACIO A UN COL·LEGA FRATERNAL «U.G.T.», PORTANTVEU DEL SECRETARIAT DE CATALUNYA

El mes de juny ha vist l'aparició d'un nou periòdic en català: el Butlletí «U.G.T.», portantveu del Secretariat de Catalunya de l'organització sindical adherida a la C.I.O.S.L. Els llaços íntims i fraterns que uneixen els socialistes catalans als companys de la U.G.T. són prou coneguts perquè ens abstinguem de comentar els elogiosos, que en aquest cas serien simplement justos. Diguem simplement que tant per la forma com pel contingut aquest primer número del nou portantveu —que serà mensual, com l'ENDAVANT— constitueix una magnífica expressió de les inquietuds i de les idees del nostre moviment sindical. Al saludar amb joia i entusiasme el nou col·lega per la vida del qual tant han bregat els ugetistes catalans, felicitem al Secretariat de Catalunya, a la Comissió Executiva de la U.G.T. i molt especialment el company J. Buiría, 8, rue Rigaud, Perpinyà, que és l'encarregat de la redacció del periòdic que tant ha de contribuir al triomf de la classe obrera de Catalunya i de tot Espanya.